

ИЗВЕШТАЈ ОБАВЉЕНЕ ТЕРЕНСКЕ НАСТАВЕ СА СТУДЕНТИМА ДРУГЕ ГОДИНЕ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА ГЕОПРОСТОРНЕ ОСНОВЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (15.05 -17.05.2017)

У периоду од 15. до 17. маја 2017. године обављена је теренска настава са студентима II године студијског програма Геопросторне основе животне средине из предмета Управљање природним ресурсима. Теренска настава је обављена на територији општина: Лазаревац, Аранђеловац и Брус (15.05.2017), Куршумлија (16.05.2016), Рашка и Љиг (17.05.2016) са базом у Наставно-научном објекту Географског факултета у Блажеву. Наставу су реализовали наставници проф. др Велимир Јовановић, проф. др Ивана Царевић и др Иван Новковић. Теренска настава је имала за циљ упознавање студената са необновљивим природним ресурсима и утицајем њихове експлоатације на животну средину, обновљивим природним ресурсима и начинима њиховог искоришћавања, природним феноменима и процесима.

Теренска настава започела је 15. маја у 7 часова ујутру поласком са Студентског трга одакле се кренуло у обилазак рударског басена Колубара. У Барошевцу су студенти имали прилику да се упознају са површинском експлоатацијом лигнита роторним багерима на Пољу „Б“ и последицама деградације животне средине (сл. 1, а).

Сл. 1. а, Површинска експлоатација лигнита на Пољу „Б“ у рударском басену Колубара; б, Експлоатација гранита у селу Буковик

Потом смо се упутили на северне падине Букуље где су студенти видели активну експлоатацију гранита у мајдану „Плоче“ у атару села Буковик које се налази у близини Аранђеловца. Детаљно су упознати са начином експлоатације и производње грађевинског и архитектонског камена од буковичког гранита (сл. 1, б).

Након обиласка мајдана упутили смо се према Аранђеловачком парку, где су студенти уз краће задржавање имали прилику да се упознају са биодиверзитетом парка и да разгледају скулптуре од венчачког мермера које су изложене у парку. Посетили смо и хотел Извор и упознали се са знаменитостима Буковичке Бање (сл. 2).

Сл. 2. Студенти у посети Аранђеловачком парку (а) и Буковичкој Бањи (б)

Четврта стајна тачка првог дана теренске наставе био је мајдан мермера Венчац где нас је дочекао колега Раде Милић, дипл.инг.рударства који је презентовао студентима стручна објашњења о мерама заштите на раду и проблематици заштите животне средине, као и планове рекултивације деградираних површина (сл. 3, а,б). Студенти су се упознали са начином експлоатације мермерних блокова и производњом млевеног калцијум-карбоната који има широку примену у различитим индустријским гранама.

Сл. 3. а,б, Посета мајдану мермера на Венчацу

Након успешно реализованог првог дана теренске наставе упутили смо се према Блажеву у нашу Наставно-научну базу где смо наставили дружење. У самом центру Блажева се налази једна од најстаријих кафана у Србији „Блажевачка ноћ“ где смо имали обезбеђене оброке и уживали у домаћим специјалитетима које нам је спремала Биљана Матић (сл. 4, а,б).

а

б

Сл. 4. а,б, Кафана „Блажевачка ноћ“ у центру Блажева

Другог дана теренске наставе, 16. маја 2017. године кренули смо из Блажева према брани Селова. Након уводног излагања упутили смо се у обилазак бране и базалта који су откривени у усеку пута (сл. 5, а).

а

б

в

Сл. 5. Посета студената брани Селова (а) и Ђавољој Вароши (б,в)

Следећа стајна тачка нам је била Ђавоља Варош где су студентима дата стручна објашњења о начину и условима формирања овог природног феномена (сл. 5, б,в).

После обиласка Ђавоље Вароши наставили смо према Пролом Бањи где смо уз краће задржавање обишли знаменитости бање и извор термоминералне воде (сл. 6, а).

Потом смо се упутили према Луковској бањи где смо посетили термоминералне изворе и знаменитости бање (сл. 6, б). Након посете Луковској Бањи вратили смо се у нашу базу у Блажеву.

Сл. 6. Студенти у посети изворишту Пролом воде у Пролом Бањи (а) и изворима у Луковској Бањи (б)

Трећег, последњег дана теренске наставе 17. маја, након напуштања базе у Блажеву (сл. 7, а), кренули смо преко Копаоника до Јошаничке Бање где је студентима показана зона скарнова и контактни ореол интродованог гранодиорита уз објашњење генезе копаоничког простора. Обишли смо Јошаничку Бању и посетили извориште термоминералних вода (сл. 7, б). Студентима је презентован процес премештања корита Јошаничке реке и услови изградње мини хидроелектрана.

Сл. 7. а, Полазак из Блажева; б, Посета студената Јошаничкој Бањи

Следећа стајна тачка био је Рајац, где смо након што смо се попели на врх ове планине, посетили планинарски дом „Чика Душко Јовановић“ основан давне 1952. године (сл. 8, а,б).

Сл. 8. а, Освајање врха Рајца; б, Предах у планинарском дому „Чика Душко Јовановић“ на Рајцу

Спустили смо се са Рајца и кренули у мајдан дацита „Љута стена“ у Славковици где смо видели експлоатацију и производњу профилисаних и плочастих елемената од дацита (сл. 9, а), а потом и површински коп пешчара у Кадиној Луци где се налази погон за производњу грађевинско-архитектонског камена. Студентима је објашњен начин формирања флишних седимената, као и примена и начин коришћења геолошког компаса типа „Clar“ (сл. 9, б).

Сл. 9. а, Мајдан дацита „Љута стена“ у Славковици; б, Љишки флиш у Кадиној Луци

Теренска настава завршила се посетом бањи Врујци (сл. 10). Након посете изворишту у бањи, ибарском магистралом смо наставили према Београду. Повратак студената у Београд је био у 19h.

Сл. 10. Студенти у посети бањи Врујци

Студенти су својим понашањем, интересовањем из области природних ресурса и заштите животне средине и својом активношћу оставили веома позитивну слику и на најбољи могући начин презентovali Географски факултет Универзитета у Београду.

Припремили:

проф. др Велимир Јовановић, редовни професор

проф. др Ивана Царевић, ванредни професор

др Иван Новковић, асистент